

BALET

Volio bih plesati balet, odnosno ja bih se igrao baleta. Baš kao Crni i Bijeli labud ili labudica...

Opčinila me muzika, a muzika baš tome i služi. Da te opčini, zavede i začara... ne treba ti čarobnjak. Ma ne treba ti niko ko je zao i pokvaren.

Lutke su dobre, lutka ne može biti zla... samo je ljudi takvom učine, ali ne „zaoprave“ to je sve „k'o fol“... ali mi je opet drago kada dobro pobijedi, a pogotovo kada se na kraju i ljubav desi... e to je najljepše... ljubav.

A koliko je ljubavi u LUTKARSKOJ REPUBLICI... baš je ima.

Mada sam danas i plakao, ali krišom, da me niko ne vidi. Čitali su nam studenti i glumci jedan tekst, nije bilo „živih“ lutaka, ali kao da je bilo. Uglavnom, u toj priči jedna kćerka je ostala bez majke i zato sam plakao...

Ali nisam tužan, jer rekoše mii da je to ŽIVOT... baš to kad živiš, živiš i onda prestaneš da živiš tu, a možda se rodiš na nekom drugom mjestu.

A ja sam se opet rodio na onom trgu u LUTKARSKOJ REPUBLICI... kako sam samo plesao sa onim lutkodrugarima iz Travnika, kako sam se samo smijao sa klovnovima, kako sam se samo divio žonglerima... kako je lijepo živjeti...

Sve mi nekako brzo prolazi, a ja bih htio da traje...

Jedva čekam da vidim lutkodrugare iz Ljubljane i Podgorice danas, a onda ću da zaspim dok mi budu čitali Sniježnu kraljicu...

Uh, kako je život lijep...

VOLI VAS VAŠ BUGOJNOKIO!!!

OKRUGLI STO...

LABUDOVO JEZERO... POZORIŠTE ZA DECU KRAGUJEVAC...

Ljubica Ostojić, moderatorica okruglog stola, je pozdravila gostovanje ovog pozorišta te im se zahvalila na učešću i vrlo zanimljivoj predstavi. Zbog djece i mladih studenata upoznala je prisutne o nastanku

poznatog baleta „Labudovo jezero“ da bi im bilo sve mnogo jasnije: praizvedba baleta desila se 1877. godine po libretu Vladimira Begičeva (direktor moskovskih carskih teataru i Vasilija Geltznera (baletana), a muziku je komponovao Vladimir Ilič Čajkovski po narudžbi moskovskog Boljšog teatra. Materijal za libreto su uzeli iz dvije legende, bajke, njemačke „Izgubljeni veo“ i ruske „Bijeli patak“. Kasnije je adaptaciju libreta uradio brat V.I.Čajkovskog, a danas je „Labudovo jezero“ najpoznatiji balet koji je obišao, odnosno igran po cijelom svijetu. Mnogi velikani baleta su prošli kroz ovaj „bijeli balet“. Danas smo gledali lutkarski balet, čiju je adaptaciju libreta, režiju i koreografiju radio Todor Valov, a mladi glumci su slijedili njegovu ideju, što je za njih bio težak posao, ali i lijep.

Zoran Đerić je bio na premijeri ove predstave prije dvije godine, pozdravlja ovo najmlađe pozorište u Srbiji koje odlučno i dobro radi te obilazi mnoge festivale i predstavljaju prave lutkarske ambasadore. Na današnjoj predstavi je čak više uživao jer nisu izgubili ništa na intenzitetu i energiji. Posebno je zanimljivo i neobično da svega sedam glumaca igra u predstavi, a djeluje kao da ih ima mnogo više, zbog toga su vrijedni divljenja. Djeca su jako dobro pratili predstavu koja je bila veliko iznenađenje za njih, ali je predstavljala ogromno zadovoljstvo svima jer su uživali u muzici i lutkama.

Ria Trdin je posebno pohvalila vizualnost predstave, izuzetno lijepe slike za pamćenje. Međutim, u početku predstave slike dramaturški nisu bile jasne, prelazi su zbunjivali gledaoce, tako da se u nekim momentima nije znalo o čemu se radi. Takođe, nije dovoljno doživjela emociju među lutkama koje su ponekad više djelovale kao ilustracija, mada je pokret bio jako dobar i pratio je muziku.

Slobodan Todorović je ovu predstavu gledao tri puta i ono što ga je posebno dojmilo jeste preciznost u animaciji, posebno u rukama i nogama kao izražajnim sredstvima. S obzirom da je animacija pokrivena muzikom, moralo je sve biti sinhronizirano, a to i jeste najvrijednije u predstavi.

Ljubica Ostojić je konstatovala kako Todor Valov uvijek dobro radi kolektivnu animaciju, što se dalo vidjeti i u ovoj predstavi.

Dubravka Zrnčić –Kulenović smatra da ima dosta materijala za razmišljanje o ovoj predstavi. Željela je da istakne tri jako dobre strane: prvo je raduje što u Kragujevcu postoji lutkarsko pozorište i što ansambl čine akadmski obrazovani glumci koji grade vrlo zanimljiv teatar. Dragocijena je njihova kolektivna igra, energija, partnerstvo sa lutkom... Drugo je to što je ovo jedan sjajan repertoarski odabir pokriven klasičnom baletskom muzikom, što djeca nemaju priliku gledati, tako da je ova velika produkcija dobra za svaki teatar. I treće, što je inače i zbunjivalo, a što je jako dobro, a to je da je samo sedam glumaca animiralo lutke, a djelovalo je kao da ih je mnogo više. Zato je interesuje kako su, odnosno na koji način su uspijevali da prave ritam svog lika prema ovako velikoj predstavi i kako su uspijevali da igraju u više planova, a da im ne padne koncentracija. Kad je riječ o predstavi, slabija strane jeste dramaturgija što je generalno problem bugarskih predstava jer od sveg silnog materijala često se ne uspije ispričati priča da bi bila zanimljiva, odnosno ne poentiraju se dijelovi koji bi trebali. Neki dijelovi pokriveni muzikom su dugi i zato je izostala metafora na bitnim mjestima. Takođe, montaža playbacka nije dobra, jer ako se već koristi off, onda on mora biti u prvom planu da bi bio razumljiv i glasan, a ne da muzika dominira. Naravno, glumci su svoj posao maksimalno dobro uradili i ona im na tome čestita.

Senad Milanović, student glume, je rekao da je uživao u ovom lutkarskom baletu koji je za njega bio magičan i lijep i sam je poželio da s njima igra.

Jasminka Požek-Božuta je čestitala glumcima, njoj je sve bilo lijepo i ništa joj nije smetalo, uživala je u ovoj predstavi koja joj djeluje filmski neobična.

Emina Omerović, studentica dramaturgije, je takođe uživala jer prvi put gleda lutkarski balet. Zanimao je proces rada na ovoj predstavi.

Miloš Milovanović, glumac, je citirao jednog scenografa: „Što manje znaš, to više smeš“, jer svi u ansamblu su završili akademiju glume, a ne lutkarstva, osim Milice Redžić Vulević koja je i lutkarka te su lutku doživljavali kao nešto potpuno novo i nerazumljivo, a znali su samo to da joj trebaju dati život i zato su u početku u animaciji bili veoma spori. Imali su sreću da su radili da sa bugarskim rediteljem koji insistira na animaciji i koji ih je učio da lutka mora podražavati ljudske pokrete. On smatra da animacija više ide iz nepoznavanja jer oni nisu imali rutinu, odnosno školsku spremu i zato su se mnogo trudili.

Milomir Rakić, glumac, je rekao kako je njima jako bitan broj sedam koji se pominje, ali djeluje kao da ih je 14, što proizilazi prije svega zbog toga što se oni svi međusobno jako dobro znaju (pola ih je diplomiralo u istoj klasi), zatim što su pet puta radili sa Todorom Valovom, i na kraju nam je otkrio da ih je samo 16 zaposleno u pozorištu, a imaju 25 predstava na repertoaru. Prvi put je u Bugojnu, a ovu predstavu su igrali mnogo puta i uvijek mu je najbitnija povratna informacija iz publike. Danas je ovaj lutkarski balet dobio dobru komunikaciju sa publikom i on je zbog toga zadovoljan.

Edah Ždralović, član dječijeg žirija, je rekao kako nikad nije gledao sličnu predstavu i kako mu se mnogo svidjela. On ne zna da li su mala djeca sve razumjela, ali on jeste i dopalo mu se sve.

Džan Haračić, član dječijeg žirija, takođe smatra da je sve bilo super. S obzirom da je on pohađao muzičku školu, poznaje muziku u predstavi, ali prvi put gleda ovakav balet.

Adrijan Požek, najmlađi član dječijeg žirija, je rekao kako mu se svidjela predstava, a posebno lutke.

RAZGOVOR SA GLUMCIMA...

Razgovor sa Darijom Nešić, glumicom Pozorišta za decu Kragujevac

Možete li se ukratko predstaviti?

Zovem se Nešić Darija. Već deset godina radim u pozorištu za decu. Završila sam Akademiju umjetnosti, završila sam glumu. Pozorište za djecu iz Kragujevca je najmlađe pozorište za decu u Srbiji, a posebno lutkarsko pozorište. Postojimo već dvanaest godina. Što se konkretno ove predstave tiče, ona postoji već tri godine. Gostovala je na nekoliko festivala i na našu sreću svaki put je osvojila grand prix i dobijemo nagrade za kolektivnu igru. Ovu predstavu je režirao Todor Valor, bugarski reditelj, lutke je radila Stefanka Kiuvlieva.

Kako je bilo dramskom glumcu da se adaptira u glumca lutkara?

Svejedno da li radite film, pozorište za odrasle, pozorište za decu ili lutkarsko pozorište, onog momenta kad znate šta radite, kad imate želju da radite, prepreka nema. Naprotiv, zahvaljujući lutkama vi nemate nikakvu prepreku i to je jedina mogućnost da lutka lebdi. Lutka ima još više mogućnosti u odnosu na čoveka i vrlo je zanimljivo i inspirativno dati život lutki. Kada ste samo vi, onda sa sobom vladate, međutim, kad postoji nešto što treba da oživite onda je to, mogu reći veći angažman. Tako da to ispada kao dupli posao. Glumci trebaju da isto misle i da suštinski treba da imaju isti cilj. Cilj je da radimo za tu lutku, za tu predstavu, za to pozorište i prije svega za tu publiku.

Možete li nam reći kako je raditi sa bugarskim rediteljem Todorom Valov?

Ovo je peta predstava. Prva je bila „Hrabri olovni vojnik“, posle toga „Princeza na zrnju graška“, „Radoznalo slonče“, „Ah taj zmaj“ i „Labudovo jezero“. On je već domaći u našoj kući, otprilike svi sve znamo o njemu. Ovo je nauspešnija predstava i najviše nagrađivana predstava „Labudovo jezero“. Poznajemo se dovoljno da možemo da očekujemo od njega, znamo šta ćemo očekivati od njega kao i on od nas, tako da divno sarađujemo, nadam se da ćemo i dalje sarađivati. Svašta su nas naučili ti Bugari, oni su prvi došli u naše pozorište i zahvaljujući njima mogli smo puna toga naučiti.

Možete li nam reći Vaše utiske o lutkarskom bijenalu?

Pa nama je prvi put da gostujemo ovde i zaista smo se divno proveli sa ovom publikom koja je božanstvena, savšeno prati, reaguje na pravim mestima, na ispravnim mestima, onako kako su negde poslagani u predstavi i oni su zaista sve razumeli, a ako nisu razumeli, uživali su u muzici. Tako da ovom prilikom u ime celog pozorišta se zahvaljujem, bilo je divno iskustvo gostovati kod vas i nadam se da će nastaviti ova suradnja. Divno je razmenjivati iskustva i uopšte videti šta rade sve ova naša druga pozorišta, prijatelji.

RAZGOVOR SA ŽIRIJEM

Doc. dr. art Ria Trdin, članica stručnog žirija

Pored toga što ste član stručnog žirija na ovogodišnjem Bijenalu, vodite i radionice na temu izrade lutaka, pa Vas molimo da nam kažete par riječi o samoj radionici?

Prije svega radionice treba dobro osmisliti ovisno o uzrastu i predznanju polaznika radionica. Ja sam dobila informaciju da mnogi od njih već rade i imaju dodira sa kazalištem, da imaju iskustvo u radu sa lutkama. Razmišljala sam sa čime da dođem, šta bi bilo najbolje, da im ne dođem sa nečim sa čim su se oni već susretali, što znaju, iz prostog razloga da im radionica ne bi bila dosadna. Ova radionica je manje usredotočena na ono tehnološko, znači na same spojeve i na to kako funkcionira lutka, više je koncentrirana na ono likovno. Zašto likovno? Zato što imamo jednu metodu, jednu tehniku, koja se sastoji u tome da se, zapravo, kroz pojavljivanje nekih slučajnih nabora i reljefa, jer radimo sa gipsom i tkaninom, dobivaju nekakve forme, kojima tek onda naknadno otkrivamo karakter i definiramo ih. To može biti način brzog rješavanja, kreativnog, neobičnog, drugačijeg rješavanja lika same lutke, a da ne moramo imati prethodnog likovnog znanja ili naobrazbe. Zapravo, poenta je ove tehnike što ona dozvoljava da se možemo igrati tim slučajnostima, otkrivati karaktere, uči malo u asimetriju, lutka nužno ne mora biti simetrična, naprimjer ne mora imati nos i slično, sve to u mogu biti i asocijacije na dijelove lica i tako dalje.

Pošto nam dolazite iz susjedne Hrvatske, recite nam ukratko kakva je situacija u Hrvatskoj kada je u pitanju lutkarstvo, ima li interesa za taj vid umjetnosti u odnosu na neke druge forme umjetničkog izražavanja?

Mi smo u gradu Osijeku prva akademija koja obrazuje i animatore lutke, znači ne samo glumca, odnosno imamo taj dvostruki studij i glumaca i glumaca animatora. Sa tim fakultetom se lutkarstvo, barem na našem području diže na višu razinu svjesnost, odnosno na neki način se daje više značaja lutkarskoj umjetnosti. Dolaze nam učenici, studenti, koji gledaju završne predstave, ali to je još uvijek za većinu ljudi kazalište za djecu, to je samo igra lutkicama, pod navodnim znacima, tako da su se stvari pokrenule i u svakom slučaju ljudi sada ipak drugačije gledaju na lutkarsku umjetnost. U biti mislim da nam treba još bolja reklama, marketinig, da bi zapravo lutkarstvo došlo, doprlo i do odraslih. Treba nam zapravo više lutkarskih predstava za odrasle, ali tu onda dolazimo i do problema finansija, jer malo ima zainteresiranih koji bi ulagali u lutkarske predstave, ali mislim kada bi se insistiralo na toj vrsti lutkarstva za odrasle, da bi onda možda bilo i više novca. Mislim da bi takve predstave pokazale šta sve lutkarstvo može biti, da to može biti jedan krasan cjelokupni i vizuelni i glumački doživljaj.

Šta Vas kao umjetnicu privlači lutkarstvu?

Ja sam prvo završila slikarstvo, volim se baviti kiparstvom. Znači, ono što je mene privuklo lutki je upravo ta mogućnost spoja kiparskog i slikarskog, lutka je uvijek drugačija, ona je živa, može se eksperimentirati i uvijek iznova zahtijeva učenje i totalnu koncentraciju jer svaka predstava je drugačija, svaki put je tip lutaka drugačiji, pojavljuju se novi materijali i čovjek svaki put mora biti svjež i stalno proučavati nove stvari.

Recite nam neke svoje utiske o bijenalu?

Prvi put sam u Bugojnu, oduševljena sam samom organizacijom, ljudi su vrlo srdačni i na usluzi, na što ja u principu nisam navikla, da me neko dvori, jer smo mi obično prepušteni sami sebi, tako da je stvarno lijepa organizacija, sviđa mi se, dobre su predstave jer ima puno festivala na kojima dođu razvikane i dosta skupe predstave, a koje zapravo i nisu na nekoj visokoj umjetničkoj razini. U svakom slučaju iskustva su vrlo pozitivna, drago mi je da sam vaš gost i želim vam svu sreću.

KNJIGA UTISAKA

POZORIŠTE ZA DECU KRAGUJEVAC

“LABUDOVO JEZERO”

Predstava je bila cool.

Bilo je super. –**Denis**

Predstava je bila divna! –**Merjem Karadža**

Čestitam! Bilo je super! <3 –**Lamija Fuka**

Čestitam! Bilo je dobro! –**Izudin Fulan**

Predstava je bila super. –**Tarik T.**

Predstava mi se sviđjela a posebno muzika! <3 –**Amina D.**

Bila je super! <3 –**Danis Seferović**

DJEČIJI BISERI

POZORIŠTE ZA DECU KRAGUJEVAC

“LABUDOVO JEZERO”

Što su mu oči onako zelene?!

Joj barbike jest se razbacala!

Znala sam da će se zaljubiti u labudicu.

Nikad oni progovoriti višeee...

Joj, meni je dosadno!

Trebali smo u prvi red da bar perje uhvatimo.

Baš bi se od onoliko barbika u labudicu zaljubio.

A što je princ u haljinici?

DJECA O PREDSTAVI**POZORIŠTE ZA DECU KRAGUJEVAC****“LABUDOVO JEZERO”****Alen, 7 godina**

Meni je predstava bila dobra, ali malo dosadno. Dobra je bila muzika, ali mi je žao što glumci nisu pričali. Najviše mi se sviđjelo strašilo.

Adem, 7 godina

Predstava je bila odlična, a meni se najviše sviđjelo strašilo. Bila je dobra muzika.

Adna, 9 godina

Meni je najbolje bilo kad su plesale djevojke da zadive princa. To mi je bilo jako zanimljivo i pomalo smiješno.

Aid, 7 godina

Najbolji je bio crni labud i onaj sluga koji je pokušavao oženiti princa.

Amra, 10 godina

Najbolja scena mi je bila sa dva labuda. Žao mi je bilo Odete, jer su je pretvorili u labuda, ali na kraju se sve dobro završilo.

Emina, 10 godina

Meni je bilo lijepo na predstavi. Najviše mi se sviđjelo kad su sve lutke plesale.

Adis, 9 godina

Predstava mi je bila dobra, žao mi je što nisu više pričali. Bilo je malo dosadno. Najviše mi se sviđjelo kad su ubili onog na kraju.

Nidal, 10 godina

Predstava mi se sviđjela. Samo me prepaio demon na početku. Bio je strašan.

Ajnur, 8 godina

Predstava je bila dobra. Nemam više šta da kažem.

JUČER...

Kako smo i najavili jučer su **Šimo Ešić&Haris Abdagić** sa svojim Raspjevanim knjigometrom posjetili Osnovnu školu Gračanica. Jučer su posjetili i Malu salu KSC-a.

Danas će u periodu od 14 do 16 sati u KSC-u održana radionica "Izrada lutaka". Voditeljica radionice je doc. dr. art Ria Trdin. Također, radionica će biti održana i večeras u periodu od 20 do 22 sata. Sutra, u 18 sati u Maloj sali očekujemo prezentaciju naučenog, i unaprijed se radujemo! :)

Nakon promocije knjige Zorana Đerića, koja je planirana danas u 18 sati, u Maloj sali KSC-a u 19 sati će biti upriličeno scensko čitanje "Snježne kraljice" studentice Akademije scenskih umjetnosti Emine Omerović.

NAJAVLJUJEMO...

PROMOCIJA ...

Danas će sa početkom u 18:00 sati u Maloj sali KSC-a biti upriličena promocija najnovijih izdanja Pozorišnog muzeja Vojvodine posvećene lutkarstvu. Promotor će biti Zoran Đerić.

Izdanja koja će biti promovisana:

Zoran Đerić i Ljiljana Dinić, *Pozorište lutaka u Novom Sadu / osnivanje*. Novi Sad: Pozorišni muzej Vojvodine 2014.

Lutka i maska u srpskoj

kulturi: od obrednog do pozorišnog čina, priredili Ljiljana Dinić i Zoran Đerić. - Novi Sad : Pozorišni muzej Vojvodine 2014. – 144 str. ; ilustr. ; 21 cm. – (Biblioteka Lutkarstvo; knj. 2)

Niti, časopis za lutkarsku umetnost, 1/2014. Uredništvo: Ljiljana Dinić (glavni i odgovorni urednik), Zoran Đerić i Emilija Mačković. Novi Sad : Pozorišni muzej Vojvodine 2014. – 64 str. ; 35 cm.

Lutkarstvo u Srbiji. Zbornik radova; urednica Ljiljana Dinić. - Novi Sad : Pozorišni muzej Vojvodine; Subotica : Međunarodni festival pozorišta za decu, 2014.

Henrik Jurkovski, *Lutka u kulturi* (prevod s poljskog Zoran Đerić). Pozorišni muzej Vojvodine; Subotica : Međunarodni festival pozorišta za decu, 2015.

SCENA, časopis za pozorišnu umetnost. Sterijino pozorje, Novi Sad – broj posvećen lutkarstvu.

TAKMIČARSKI PROGRAM...

Mini Teatar Ljubljana

Četvrtak, 17.09.2015.

Mala sala KSC-a

11,00 sati

MINITEATER

Svetlana Makarovič
PEKARNA MIŠMAŠ

Režija
Robert Walzl

Igraju
Violeta Tomič
Jose Pišek
Tadej Pišek

Scenografija i lutke: ROBERT SMOLIK

Koreografija: NATALIJA MANOJLOVIĆ

Muzika: UROŠ RAKOVEC

Dizajn svjetla: NIKŠA MRKONJIĆ

O POZORIŠTU...

Ljubljanski Mini teatar, je osnovan 1999. godine. Osnovao ga je Robert Walzl (režiser, glumac, lutkar, umjetnički direktor) i Ivica Buljan (režiser, dramaturg, prevoditelj, utemeljitelj Festivala svjetskog kazališta u Zagrebu). Mini Teatar estetski je usmjeren ka tekstovima autora, kao što su Bernard-Marie Koltès, Heiner Müller, Robert Walser, Elfriede Jelinek, Jeana Geneta, Hervé Guibert, Arthur Rimbaud, AS Puškina, H. Ch. Andersen. Osnovna djelatnost Mini Teatar su lutkarske i pozorišne predstave u saradnji sa umjetnicima iz različitih umjetničkih sredina. Prioritet istraživanja je usmjeren ka esteticima s režiserima kao što su I. Buljan, A. Anurov, P. Calvario, S. Nordey, R. Walzl J. Ivanc... Mini kazališnih aktera (M. Zupančič, M. Pored toga, V. Drolc, A. Karić, S. Bulić, P. vjetar J. Souček, P. Juh ...), likovni umjetnici (V. Fiškin, S. Tolj, B. Cain, T. Gverović, SIN: Da T. Gotovac, M. Jakše ...), muzičari (Mitja Vrhovnik Smrekar, The Beat Fleet, Jose, Ditka Haberl, Dunje Vejzović, Tamara Obrovac, ...) i drugi.

Svrha Mini Teatra je paradoksalna, jer želi biti teatar koji će biti i elitistički i populistički, ekscentričan i ukusan za široku publiku, pa pokušava srušiti tradicionalne pozorišne granice i prelazi ih. Teatar sa predstavama godišnje igra oko pet stotina nastupa u Ljubljani, susjednim zemljama i učestvuje na mnogim međunarodnim festivalima, od kojih se ističu uglednim festivalima u Moskvi, Napulju, Havani, Varšavi, Beču, Briselu, Sarajevu, Beogradu, Kairu, Teheranu i drugdje.

O REŽISERU

Robert Walzl je glumac, režiser, lutkar i umjetnički direktor. Rođen je 1965. godine. Ostvario se u brojnim slovenskim i hrvatskim pozorištima, a glumio je i u filmovima iz 1987. Od 1999. godine radi i kao režiser.

Na mnogim međunarodnim festivalima je za svoj rad dobio i nekoliko nagrada. Godine 1998. osnovao je novi slovenski teatar - Mini Kazalište Ljubljani. .

Robert Walzl kao glumac ostvario jedinstveni umjetnički uspjeh, jer je u samo pet sezona Mini Teatra (uz usmjeravanje i ulogama u brojnim predstavama), igrao šest Monodrama.

Walzl je često bio korežiser scenskih nastupa u kojima je osvojio brojne nagrade u Sloveniji i na prestižnim međunarodnim festivalima Iran, Venezuela, Poljske, Španjolske, Italije, Belgije, Austrije, Bjelorusije, Rusije, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Mađarska ... Walzl kao redatelj i animator stvorio je prvu virtuelnu lutku na svijetu, Palčicu i napravio put istraživanja još uvijek potpuno nejasnim i neotkrivenim područjima pozorišta, vizuelne i medijske umjetnosti.

Za svoj rad dobio je više nagrada, uključujući i nagradu Udruženja dramskih umjetnika Slovenije, nagradu Udruženja dramskih umjetnika Hrvatske, nagradu na području Grada Ljubljane i nekoliko nagrada Udruženja dramskih umjetnika Hrvatske i nagrade na festivalima u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Kini, Iranu, Poljskoj, Bjelorusiji, Sloveniji, Srbiji i Crnoj Gori.

O PREDSTAVI...

Prije trideset godina, slavna slovenska spisateljica Svetlana Makarovič napisala je priču o pekaru koji je bio poznat u susjednim selima po svom ukusnom hljebu.

Ovo je priča o dobroti skromnog pekara koji je ponudio hljeb siromašnim ljudima i djeci besplatno.

Također, ovo je priča i o nosatoj i opakoj ženi Jedrt.

Ko je odlučan otkriti tajnu o mješavini s kojom se pravi tako dobar hljeb?

TAKMIČARSKI PROGRAM...

Gradsko pozorište Podgorica

četrtek, 17.09.2015.

Pozorišna dvorana KSC-a

16,00 sati

Igor Bojović
RUŽNO PAČE

Režija
JAROSLAW ANTONIUK

Igraju
Branko Ilić
Katarina Krek
Dijana Dragojević
Pavle Ilić
Dejan Đonović

Scenograf, kostimograf i kreator lutaka: EVA FARKAŠOVA

Kompozitor: BOGDAN SZCZEPANSKI

Prevodilac/dramaturg: ZORAN ĐERIĆ

Asistent reditelja: DAVOT DRAGOJEVIĆ

Korepetitori: DAVOR NOVAK, PETAR GARIĆ

Inspicijent: SLAVKA NELEVIĆ

O POZORIŠTU...

Pionirsko pozorište, danas Gradsko pozorište je osnovao Vasilije Ivanovič Šćućkin, Bjelogardejac, koji je došao u Crnu Goru dvadesetih godina prošlog vijeka. Okupivši tako djecu i stvorivši za njih pravo pozorište, Šćućkin je, zajedno sa prvim ansamblom, dao na dar novo, drugačije viđenje i čovjeka i života.

U Pionirskom pozorištu smo otkrivali jedan sasvim drugačiji svijet, koji je svojim kontrastom prema ljudima i navikama grada u kojem smo bitisali, snažno privlačili i mnoge zauvijek vezali. Pionirsko pozorište je, kasnije, kada su pionirske marama i značnice na njima izgubile značaj i sjaj, postalo Dječije, a danas je – Gradsko pozorište. Mijenjalo je imena, kao što je mijenjalo i adrese – polet pedesetih se raslojio i kroz decenije se raspršio u neke druge sfere života i rada i više ni deca ni pozorište nijesu bili naše najveće bogatstvo.

Od prve premijere – Crvenkapa, 12.januar 1952.godine – do sada je proteklo cijelih 60 godina, a Gradsko je pozorište i dalje bez svoje scene, bez prave adrese. Podstanar u gradu u kojem je vazda bilo zamajac urbaniteta i kulture. Odnjegovali smo brojne glumce i reditelje, sada poznate i priznate i tamo, daleko od Podgorice. Kao što smo njegovali generacije i generacije publike koja Pozorište i danas čita kao jedno od najljepših imena svog djetinjstva i mladosti. Ono je zasmijavalo, vaspitavalo, intrigiralo, čudilo i zaprepašćivalo, plašilo, radovalo, rasplakivalo, uveseljavalo, zbunjivalo i zapitkivalo. Uvijek smo otkrivali isti odgovor: veliku, neizmjernu ljubav koju nam pružaju ti nesalomivi duhovi umjetnika-glumaca i ta nepokolebljiva naša istrajnost koja je važna za život i trajanje jednog pozorišta.

O REŽISERU...

Jaroslaw Antoniuk je režiser, autor djela za djecu i mlade.). Nastupao je na mnogim festivalima u inostranstvu te . Od 1995-2002 je izgrađena pozorišna zgrada u Lomzi, koja je otvorena 27. ožujka 2002. Danas je sjedište pozorišta. Od 1994. bio je i direktor Međunarodni kazališnog festivala Walisk koji je tokom nekoliko godina je postalo važan ne samo Poljskoj, već i u Evropi. Festival se održava svake godine . Do sada, festival je ugostio pozorišne družine iz više od 40 zemalja. To se održava svake godine u junu. Jaroslaw Antoniuk je i inicijator estetskog odgoja djece i mladeži s ciljem "upoznati pozorište". Saraduje s mnogim pozorištima u zemlji i inostranstvu. Promotor je pozorišta diljem istočne granice u Poljskoj, promicanje poljskog pozorišta na Balkanu, pohađanje seminara u zemlji i inostranstvu.

O PREDSTAVI...

Ružno pače, jedna od najljepših priča književnosti za djecu, koju je napisao H. K. Andersen prije mnogo godina, i dalje je aktuelna. Autor ove nove književne verzije, Igor Bojović, na poetsko-duhovit način pokreće temu različitosti, netolerancije, potrebe za prihvatanjem, ali sa nadom koju nosi ova priču da ljepota leži u srcu i ljudskoj osjetljivosti.

Milovan, naš junak, klovn, glumac – iznosi, vrlo intimno, svoju priču iz djetinjstva – to je priča o djetetu koje nije prihvaćeno od strane okoline i vršnjaka zbog prilično brzog sazrijevanja. Ko od nas nije doživio sličnu situaciju, koja je postala drama. Ovaj problem još uvijek leži uspavan u nama i u ovim vremenima sve više se intenzivira, jer nema tolerancije. Isto važi i za H. K. Andersena, koji je došao iz siromašne porodice, bio je bolešljivo dijete sa dobrim srcem i sanjar. Nevoljen i prezren od strane roditelja i kolega, on je imao nesrećno djetinjstvo i mladost. Tek kao pisac bajki postao je poznat, cijenjen i voljen. Ovu predstavu posebno posvećujem roditeljima, kako bi razumjeli odrastanje svoga djeteta i svijet koji ga okružuje.

(IZ ARHIVE...)

(1985. godine)

REDAKCIJA „BILTENA POZIVA SVE UČESNIKE U RAZGOVORIMA ZA „OKRUGLIM STOLOM“ DA SVOJE PRILOGE DISKUSIJI AUTORIZUJU. UNAPRIJED HVALA.

EKIPA TELEVIZIJE SARAJEVO na čelu sa Drenkom Orahovcem stigla je na Bijenale i već započela svoj tradicionalni posao: snimanje predstava za igrani program za djecu. Zajedno s njima stigao je i kolega iz informativnog programa Strajo Krsmanović.

BROJNI GOSTI BIJENALA stigli su sa svih tačaka Globusa, kao i svih geografskih širina i dužina jugoslovenske mape. Među nama su gosti iz Poljske Sawicka Cwiskteresa, Korzeniewska Stanislava, Wieczorkiewicz Wojciech (sa 26 članova lutkarskog teatra iz Bialystok-a), Dieter Brunner, delegat UNIMA-e iz Franckfurta am Mein (SR NJEMAČKA), Juan Munos Rebello, umjetnički vođa Teatra „La Tarantana“ iz Madrida (koji su nedavno gostovalina Festivalu jugoslovenskog teatra MES), Milan Pritek, delegat UNIMA-e iz Praga... Ovdje su nadalje i Marija Grgičević, Vladimir Kocijančić, Josip Osti, Miša Radaković, Velizar Srbljenović, Nevenka Filipović, Gradimir Gojer, Mima i Bane Janković, Mojmir Mihatov, Borislav Mrkšić, Olga Poznatov, Duško Rodić, Helena Zajc, Zaga Umićević, Vlajko i Branka Ubavić, Srbo Sljepčević, sekretar USIZ-a grada Sarajeva, Branka Nik, sekretar SIZ-akulture Mostara, Slavko Peuca, direktor i Vera Hrčan, Televizija Čambor, Vojislav Cinocki, Dragan Zorić i Šandor Sarvaš, članovi kolektiva lutkarskog pozorišta iz Novog Sada, Slavko Barišić, lutkar iz Banja Luke, Branislav Kravljanac, reditelj iz Beograda, Mario Mismar (sa suprugom), reditelj iz Sarajeva, Nusret Muhović, savjetnik Skupštine, Gordana Popović, scenograf iz Beograda, Predrag Lazarević, predsjednik Udruženja pozorišnih kritičarai teatrologa BiH, Miodrag Žalica iz Sarajeva, Hasan Fazlić, karikaturista „Oslobođenja“.

O LUTKAMA I LUTKARSTVU...

Štapna lutka javanka ili javajka

Ime je dobila po indonezijskom otoku Javi, a budući da je dijelimo na više različitih vrsta, imali smo prilike vidjeti one lutke koje su nastale po uzoru na tradicionalne indonezijske lutke *wayang golek*, koje se pokreću uz pomoć štapova različitih duljina pričvršćenih uz trup, glavu i ruke, te plošne štapne lutke *wayang kulit*, koje smo gledali u tehnici kazališta sjena.

Javanku je na europskim prostorima do savršenstva doveo ruski inovator i utemeljitelj zanimanja lutkara Sergej Obrazcov, čije je Državno akademsko centralno kazalište lutaka dugo godina bilo najcjenjenije lutkarsko kazalište i najpoznatije u svijetu.

KLOŠARENILO...

NAŠ PJESNIK EDO...

GARAVI VLAK

Otišao jednom davno
Iz Bugojna
Garavi vlak
Što je žurio bos
Jeo drva crni kamen
I rigao kao zmaj plamen

Ostale samo krivudave pruge
Da se djetinjstvu
Nasmješениh mama i strogih brkatih tata
Koje ga još osluškuje
Ruga

MRAVI

Dok oblak
Zemlji košom
Lice mijе
Sunce se krije

A kad se nasmije
Svi pokisli mravi
Sunčaju se goli
na travi

DIREKTOR SUSRETA

Vahid Duraković

KOORDINATOR SUSRETA

Sanel Ugarak

PR SUSRETA

Rea Vučić

ORGANIZACIONI ODBOR

Hasan Ajkunić- predsjednik

Senada Milanović

Sanel Ugarak

Ermina Musić

Suad Velagić

Edin Čatić Bato

Željko Luleđija

Sead Karahodžić

Nedžad Milanović

Samir Nuhić

Antonio Đolan

Amel Ugarak

Vahid Duraković

REDAKCIJA BILTENA

Vedrana Kisić, urednik

Amel Ugarak, teh. urednik

Senada Milanović

Ermina Musić

Amar Ferizović

Suad Velagić

Azra Sadagić

Emina Sadiković

Lejla Kaharević

Evelina Dautbegović

Selma Sloboda

Edna Supur

Emil Ždralović

Edin Čatić Bato , fotograf

MODERATOR OKRUGLIH STOLOVA

Ljubica Ostojić

STRUČNI ŽIRI

Dubravka Zrnčić Kulenović (BiH)

Ria Tardin (Hrvatska)

Dragoslav Todorović Šilja (Srbija)

DJEČIJI ŽIRI**ČLANOVI DJEČIJEG TEATRA FEDRA BUGOJNO**

Džan Haračić

Merjem Karadža

PRVA OSNOVNA ŠKOLA

Lamija Fuka

Elma Dautbegović

DRUGA OSNOVNA ŠKOLA

Lamija Čunjalo

Selma Haznedarević

TREĆA OSNOVNA ŠKOLA

Sara Hamzakadić

Merjem Mešan

DJEČIJI ŽIRI

Adrijan Požek, gost iz Sarajeva

DJEČIJI ŽIRI EKO ART BUGOJNO

Timur Hadžibegović

Edah Ždralović

TEHNIČKA EKIPA

Senad Imamović Struja

Edin Čatić Bato

Azem Duraković

Jusuf Hozić Caci

DIZAJN PLAKATA

Antonio Đolan

SPOLJNI SARADNICI

Melisa Sabitović

Aida Dautović

Maida May

Edin Korjenić

UREDNIK INTERNET STRANICE

Mulhari Agić

Edin Čatić Bato

